

महाराष्ट्र शासन

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

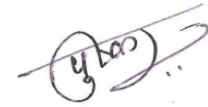
महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी भागाकरिता पायाभूत वर्ष २००३ वर आधारित
मे, २०२० चे ग्राहक किंमती निर्देशांक

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्रातील ७४ नागरी व ६८ ग्रामीण भागातील निवडलेल्या केंद्रांतून अंशकालीन भावसंकलक म्हणून नियुक्त केलेल्या भावसंकलकांमार्फत जीवनावश्यक वस्तूंच्या किंमतीबाबतची माहिती साप्ताहिक पध्दतीने गोळा करून दरमहा त्यावर आधारित वेगवेगळे ग्राहक किंमती निर्देशांक तयार करून प्रकाशित करते.

कोरोना विषाणूमुळे उद्भवलेल्या संसर्गजन्य आजाराचा प्रारंभ रोखण्यासाठी प्रतिबंधात्मक उपाययोजना म्हणून लॉकडाऊन व या कालावधीत प्रवासाकरिता विविध निर्बंध शासनामार्फत घोषित करण्यात आले होते. त्यामुळे भावसंकलकांना वस्तूंकरिता किंमतीची माहिती कमी/अल्प प्रमाणात उपलब्ध झाल्यामुळे राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाप्रमाणे महाराष्ट्राकरिता फक्त 'खाद्यपदार्थ' व 'इंधन व दिवाबत्ती' या गटाकरिता निर्देशांक परिगणित करण्यात आले आहे.

माहे मे, २०२० करिता महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी भागाकरिता गट आणि उपगट निहाय ग्राहक किंमती निर्देशांक परिशिष्ट - १ मध्ये देण्यात आले आहेत. ग्रामीण व नागरी भागासाठी 'खाद्यपदार्थ' निर्देशांक अनुक्रमे ३२२.०५ व ३२३.६२ व 'इंधन व दिवाबत्ती' निर्देशांक अनुक्रमे ५७१.०६ व ५४९.१२ इतका आहे.

गट, उपगट निर्देशांकांनिहाय चलन वाढीचे दर परिशिष्ट -२ मध्ये देण्यात आलेले आहेत.

(पु. हि. भगूरकर)

सहसंचालक (रा.उ.)

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
मुंबई.

परिशिष्ट - १
महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी भागाकरिता सर्वसाधारण गट उपगट निहाय
ग्राहक किंमती निर्देशांक

पायाभूत वर्ष २००३=१००

गट	उपगट	वर्णन	ग्रामीण			नागरी		
			मार्च २०२०	एप्रिल २०२०	मे २०२०	मार्च २०२०	एप्रिल २०२०	मे २०२०
१		खाद्यपदार्थ						
	अ)	अन्न धान्ये	३०१.९५	३०५.६८	२९७.७९	२८२.८९	२९२.८७	२८२.२१
	ब)	डाळी	३२१.६७	३३७.९०	३४२.९७	३२६.७४	३४३.१८	३४९.१७
	क)	दूध व दूधाचे पदार्थ	३७१.५०	३६८.८९	३६९.७५	३४८.१०	३४८.१९	३४७.३५
	ड)	खाद्यतेल	२१२.७२	२१५.४२	२१८.२६	२१६.२३	२२०.०४	२२२.५९
	इ)	मांस, मासे व अंडी	४३३.९०	४४३.३९	४५५.५४	४२१.९२	४४२.१६	४५८.४८
	फ)	भाजीपाला व फळे	३२१.७३	३४५.४८	३६२.४६	३१८.५६	३४४.३१	३५६.७९
	ग)	मसाले व मसाल्याचे पदार्थ	३९८.०२	४०१.९०	४०१.१४	३५३.८१	३५८.२६	३५८.२५
	ह)	इतर खाद्यपदार्थ	२६३.२८	२६२.२४	२६३.४२	३०५.०५	३१२.४२	३१२.५८
		एकूण खाद्यपदार्थ	३१२.६८	३१९.८१	३२२.०५	३११.३४	३२२.३५	३२३.६२
२		पान, सुपारी, तंबाखू इ.	४५२.९२	#	#	४४०.६८	#	#
३		इंधन व दिवाबत्ती	५३७.८६	५७०.०३	५७१.०६	५२१.८१	५६१.६२	५४९.१२
४		कापड	१४८.५६	#	#	१५१.६३	#	#
५		संकीर्ण						
	अ)	वैद्यकीय सेवा				२१३.१२	२१२.६६	२१३.६२
	ब)	शिक्षण व मनोरंजन				२११.२७	#	#
	क)	वाहतूक व दळणवळण				१७९.१७	#	#
	ड)	वैयक्तीक सेवा				२५०.०१	#	#
	इ)	इतर				२२३.९५	#	#
		एकूण संकीर्ण	२२०.५३	#	#	२०७.४६	#	#
		सर्वसाधारण निर्देशांक	३०१.९५	#	#	२८६.७५	#	#

टिप :

कोरोना विषाणूमुळे उद्भवलेल्या संसर्गजन्य आजाराचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी शासनामार्फत लॉकडाऊन घोषित करण्यात आले होते. त्यामुळे वस्तूकरिता किंमतीची माहिती कमी/अल्प प्रमाणात उपलब्ध झाल्यामुळे राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाप्रमाणे महाराष्ट्राकरिता फक्त 'खाद्यपदार्थ' व 'इंधन व दिवाबत्ती' या गटाकरिता निर्देशांक परिगणित करण्यात आले आहे.

परिशिष्ट - २

महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी भागाकरिता ग्राहक किंमती निर्देशांकावर आधारित
माहे मे, २०२० करिता वार्षिक चलन वाढीचा दर (%)

पायाभूत वर्ष २००३=१००

गट	उपगट	वर्णन	ग्रामीण			नागरी		
			मे २०१९	मे २०२०	चलन वाढ	मे २०१९	मे २०२०	चलन वाढ
१		खाद्यपदार्थ						
	अ)	अन्न धान्ये	२८१.८९	२९७.७९	५.६४	२४८.२४	२८२.२१	१३.६८
	ब)	डाळी	२९२.३५	३४२.९७	१७.३१	२९८.५०	३४९.१७	१६.९७
	क)	दूध व दूधाचे पदार्थ	३५३.२८	३६९.७५	४.६६	३३४.८७	३४७.३५	३.७३
	ड)	खाद्यतेल	२०१.२८	२१८.२६	८.४४	२०६.१३	२२२.५९	७.९९
	इ)	मांस, मासे व अंडी	३९१.३९	४५५.५४	१६.३९	३८८.९२	४५८.४८	१७.८९
	फ)	भाजीपाला व फळे	३४२.९६	३६२.४६	५.६९	३४२.९१	३५६.७९	४.०५
	ग)	मसाले व मसाल्याचे पदार्थ	३४५.०२	४०१.१४	१६.२७	२९५.४३	३५८.२५	२१.२६
	ह)	इतर खाद्यपदार्थ	२५६.६१	२६३.४२	२.६५	२९९.२२	३१२.५८	४.४६
		एकूण खाद्यपदार्थ निर्देशांक	२९९.००	३२२.०५	७.७१	२९७.७३	३२३.६२	८.७०
२		पान,सुपारी,तंबाखू इ.		#			#	
३		इंधन व दिवाबत्ती निर्देशांक	५२२.२२	५७१.०६	९.३५	५०४.६१	५४९.१२	८.८२
४		कापड		#			#	
५		संकीर्ण						
	अ)	वैद्यकीय सेवा				२१०.६९	२१३.६२	१.३९
	ब)	शिक्षण व मनोरंजन					#	
	क)	वाहतूक व दळणवळण					#	
	ड)	वैयक्तीक सेवा					#	
	इ)	इतर					#	
		एकूण संकीर्ण		#			#	
०		सर्वसाधारण गट		#			#	

टिप :

कोरोना विषाणूमुळे उद्भवलेल्या संसर्गजन्य आजाराचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी शासनामार्फत लॉकडाऊन घोषित करण्यात आले होते. त्यामुळे वस्तूकरिता किंमतीची माहिती कमी/अल्प प्रमाणात उपलब्ध झाल्यामुळे राष्ट्रीय सांख्यिकी कार्यालयाप्रमाणे महाराष्ट्राकरिता फक्त 'खाद्यपदार्थ' व 'इंधन व दिवाबत्ती' या गटाकरिता निर्देशांक परिगणित करण्यात आले आहे.